

ger om Grønland, bliver oversat til grønlandsk i Folketinget.

Formanden:

Hr. Jóannes Eidesgaard, som jeg ligeledes byder særlig velkommen som nyt færøsk medlem af Folketinget.

Jóannes Eidesgaard (FÆR):

Det er mig en stor ære at kunne betræde denne talerstol og tale det færøske folks sag.

Lad mig indledningsvis sige, at jeg beklager de omstændigheder, der var i forbindelse med valget af formanden i dette høje Ting i går. Jeg beklager, at der findes en sådan konstruktion i vores forfatningsmæssige relationer, der gør det skete muligt. Men sket er sket, så spørgsmålet, som det kan være interessant at tage op, er om fornuftige ændringer.

Der spørges så meget i disse dage, om det kan være rigtigt, at et færøsk medlem af Folketinget kan afgøre, om en socialdemokratisk ledet regering skal forsætte, eller om den skal erstattes af en borgerlig regering. Kan det være rigtigt, at ét eller muligvis to færøske medlemmer af Folketinget skal afgøre, hvem der skal sidde i formandsstolen?

Ser man på det juridiske grundlag, hersker der ingen tvivl om, at de færøske og de grønlandske medlemmer er fuldgyldige medlemmer, som alle andre er det. Et medlem fra Færøerne har samme status som ethvert andet medlem f.eks. fra Bornholm eller Samsø. Men ser vi på Bornholms status i kongeriget Danmark, er det af en helt anden karakter end vores. Vi har jo lovgivningskompetence på en lang række områder, der er færøske særanliggender. Men netop denne opfattelse, at Færøerne og f.eks. Bornholm skulle have samme status, gør, at man fra dansk side kan have lidt svært ved at forstå vore bestræbelser på at opnå en færøsk integritet.

Det er meget svært for os at holde en adskillelse mellem færøsk og dansk politik i Folketinget, og det er naturligvis forklaringen på, at de fleste af mine forgængere og også hr. Óli Breckmann vælger at lade sig optage i danske folketingsgrupper. Det er mere bekvemt. Netop det at opretholde en integritet ser ud til at være utrolig vanskeligt, også fordi man fra dansk side kan se fordele i det modsatte.

I den gamle færøske amtssituation og i hjemmestyrets spæde ungdom var det nok også en fornuftig forfatningsmæssig indretning, da stort

set alt vores lovgivningsarbejde lå i Folketinget. Men sådan forholder det sig ikke længere.

Under Anden Verdenskrig var Danmark jo besat af Tyskland, mens Færøerne var besat af England, og al forbindelse mellem Færøerne og Danmark var afbrudt i de 5 år. Da forbindelsen blev retableret efter krigen, hvor Færøerne stort set styrede sig selv, kom man til den erkendelse, at man ikke kunne skrue tiden tilbage til amtssituationen, og derfor gik man i gang med det arbejde, der i 1948 førte til hjemmestyreloven.

Udviklingen i de senere år med den økonomiske krise og banksagen har, selv om dette selvfølgelig ikke kan sammenlignes med krigstidens mørke tid, for mig at se gjort, at vi heller ikke kan retablere de forhold, der har været gældende. Vi kommer alle sammen til at indse, at det bliver nødvendigt med ændringer, hvis vi skal opnå et anstændigt og respektfuldt samarbejde.

Ud fra en mere generel holdning til disse problemer er vores parti gået i gang med et forberedende arbejde til forfatningsmæssige ændringer i vore relationer til Danmark. Dette skulle så forhåbentlig føre til, at man fra færøsk side kan opnå et kvalificeret oplæg til forhandlinger med den danske regering om spørgsmålet.

Vi må konstatere, at vi har problemer med den politiske identitet. Vi lagde i vores valgkamp meget stor vægt på, at vi ville holde klar afstand til det parti, der ideologisk ligger os nærmest. Det må siges at være lidt ambivalent, og netop denne kurs sikrede os genereringen af det færøske socialdemokratiske mandat.

Dette medførte paradoksalt nok, at en regering, som vi havde distanceret os fra, kunne fortsætte, og jeg vil dermed sige, at det er en besynderlig situation at komme i, at man har problemer med at identificere sig med den ideologi, som man ellers går helhjertet ind for. Derfor ser jeg frem til, at man også i Danmark vil være imødekommende over for ændringer.

Det skete har været en pinlig situation for det danske demokrati og de danske parlamentarikere, men det har sandelig også været en pinlig situation for i hvert fald én af de færøske parlamentarikere i det danske Folketing. Så den bedste fødselsdagsgave, som jeg synes vi kan give hjemmestyreloven, der fylder 50 år næste onsdag, er, at vi i fællesskab er positivt indstillet over for at åbne for en anden og mere ajourført ordning. Ellers bliver al snak om gensidig